

Звіт за дослідженням слухачів PhD програм у січні-лютому 2020 року. КНУ імені Тараса Шевченка.

ОП «Комп'ютерні науки (українська мова)»

Опитування слухачів програм PhD Київського національного університету імені Тараса Шевченка проходило у січні – лютому 2020 року методом суцільного опитування онлайн через запрошення, розіслані на електронні адреси слухачів.

Загальна інформація

Серед 831 наданої електронної адреси, дійсними виявилось 824, на які 29.01.2020 були надіслані запрошення до участі у опитуванні. Протягом 2 тижнів тим, хто не відповів на запрошення або не повністю заповнив анкету, надсилались нагадування з інтервалом у 3-4 доби.

Всього запрошено	Відгукнулись на запрошення	Зразу відмовились від опитування	Частково заповнили опитувальник	Завершили опитування
831	551	164	52	335

Серед опитаних 54,3% осіб жіночої статі та 45,7% чоловічої. Більшість опитаних у даний момент навчається на освітніх програмах PhD, частина знаходиться у академічних відпустках та відпустках по догляду за дитиною, частина відрахована:

Чи навчаєтесь Ви у даний момент на програмі PhD у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка?

Варіанти відповідей	%
Так	91,7
Ні, перебуваю в академічній відпустці	3,9
Ні, перебуваю у відпустці по догляду за дитиною	1,0
Ні, відрахований за власним бажанням	3,1
Ні, відрахований за неуспішність	0,3
Всього	100,0

Розподіл участі за факультетами (1 особа не вказала факультет, але вказала назву освітньої програми та дала відповіді на всі інші запитання анкети):

Факультет (Інститут)	Кількість респондентів
Навчально-науковий центр 'Інститут біології та медицини'	22
Військовий інститут (ВІКНУ)	7
Географічний факультет	13
Навчально-науковий інститут 'Інститут геології'	9
Економічний факультет	23
Інститут високих технологій (ІВТ)	11
Інститут журналістики	11
Інститут міжнародних відносин (ІМВ)	28
Інститут філології	25
Історичний факультет	20
Механіко-математичний факультет	15
Радіофізичний факультет (ФРЕКС)	17
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	5
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	21
Факультет психології	28
Факультет соціології	7
Фізичний факультет	24
Філософський факультет	22
Хімічний факультет	17
Юридичний факультет	61
Всього	386

Розподіл опитаних слухачів освітньої програми за статтю.

Стать	Ж	Ч	Без відповіді	Всього
Комп'ютерні науки (українська мова)	0	8	1	9

До опитування слухачів програм PhD було включено наступні блоки:

- Зміст освітньої програми та якість викладання
- Комунікація з науковим керівником
- Матеріальне забезпечення навчального процесу
- Академічна мобільність та апробація результатів
- Академічна доброчесність та конфліктні ситуації

Крім цих розділів до анкети були включені відкриті запитання про можливі зміни та покращення програм.

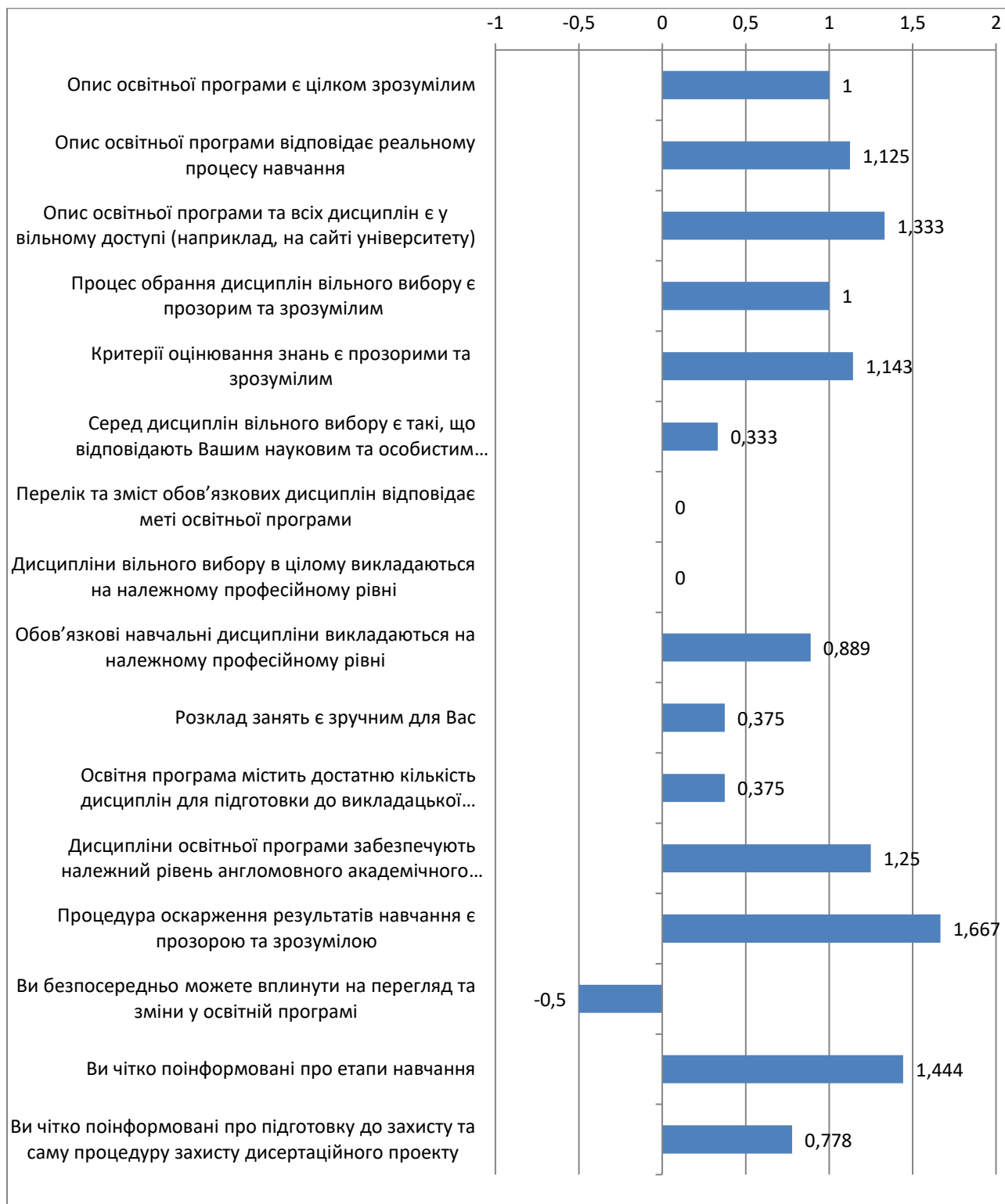
Зміст освітньої програми та якість викладання

Запитання даного блоку стосувались ставлення слухачів PhD програм до якості викладання дисциплін освітньої програми, їх наповнення, змісту, опису та критеріїв оцінювання.

Даний блок складається з 16 ознак, кожна з яких вимірювалась за наступною шкалою (ця ж сама шкала використовувалась для вимірювання ознак у інших блоках):

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?

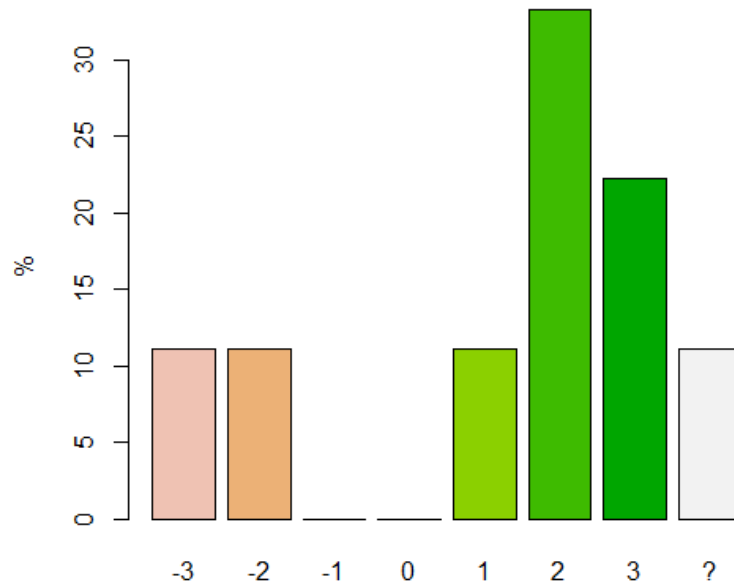
Середні оцінки по кожному запитанню даного блоку наведені на діаграмі нижче.

Від'ємні значення середніх говорять про те, що респонденти у середньому не погоджувались із відповідним твердженнями. Тобто слухачі програми у середньому вважають, що вони не можуть достатньо вплинути на перегляд та зміни у освітній програмі (середнє значення -0,5). Крім того, є 2 ознаки, які мають середнє значення 0, 3 з середнім значенням, меншим за 0,4 та 2 – менші за 1 а ще 2 дорівнюють 1.

Розподіли ознак, середнє яких є меншим або дорівнює 1

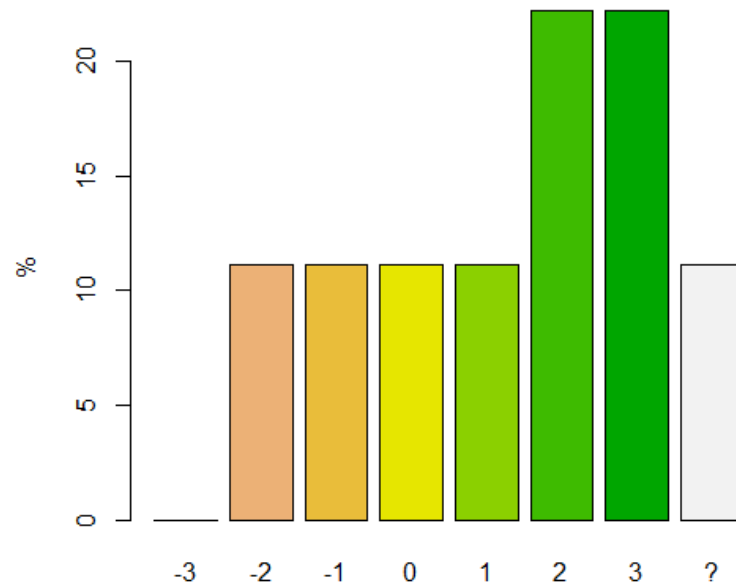
«Опис освітньої програми є цілком зрозумілим»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	11,11	0	0	11,11	33,33	22,22	11,11

22,22% опитаних той чи іншою мірою вважають опис освітньої програми не зрозумілим. Ще 11,11% респондентам важко дати відповідь на це запитання.

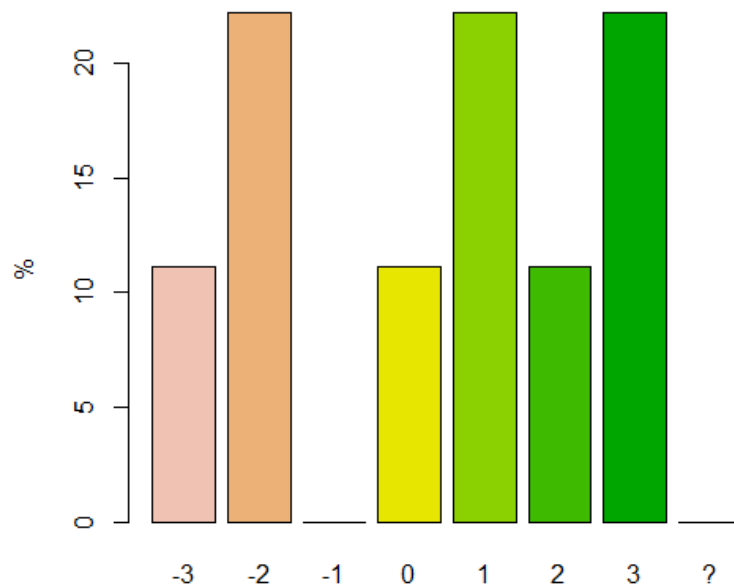
«Процес обрання дисциплін вільного вибору є прозорим та зрозумілим»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	0	11,11	11,11	11,11	11,11	22,22	22,22	11,11

22,22% опитаних у тій чи іншій мірі не погоджуються з цим твердженням, тобто вважають, що є проблеми з прозорістю процесу обрання дисциплін. Ще 11,11% респондентам важко дати відповідь на це запитання.

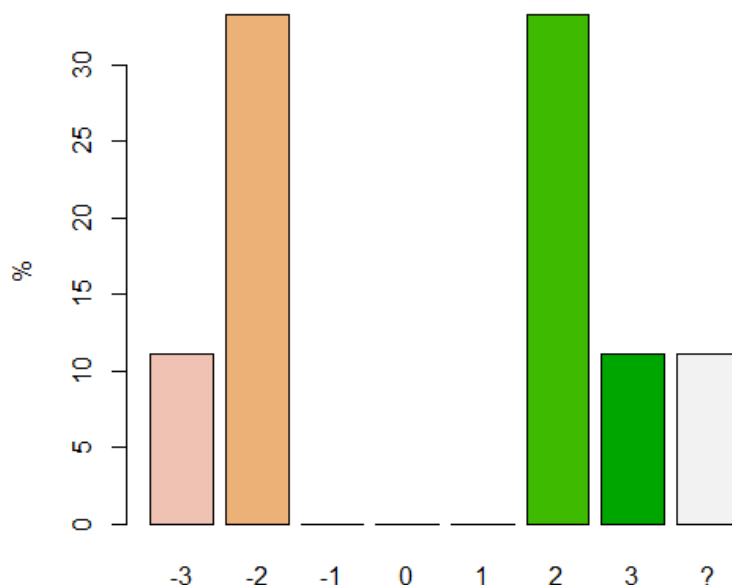
«Серед дисциплін вільного вибору є такі, що відповідають Вашим науковим та особистим інтересам»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	22,22	0	11,11	22,22	11,11	22,22	0

33,33% опитаних у тій чи іншій мірі не погоджуються з цим твердженням, тобто вважають, що серед дисциплін вільного вибору немає або не достатньо таких, що відповідають науковим інтересам слухачів. Ще 11,11% займають нейтральну позицію.

«Перелік та зміст обов'язкових дисциплін відповідає меті освітньої програми»

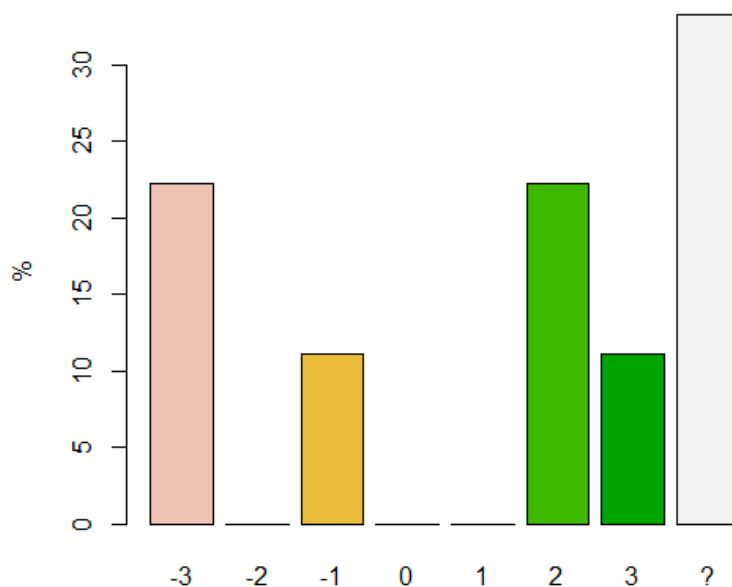

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	33,33	0	0	0	33,33	11,11	11,11

44,44% опитаних у тій чи іншій мірі не погоджуються з цим твердженням, тобто вважають, що перелік та зміст обов'язкових дисциплін не відповідає меті освітньої програми. Ще 11,11% респондентам важко дати відповідь на це запитання.

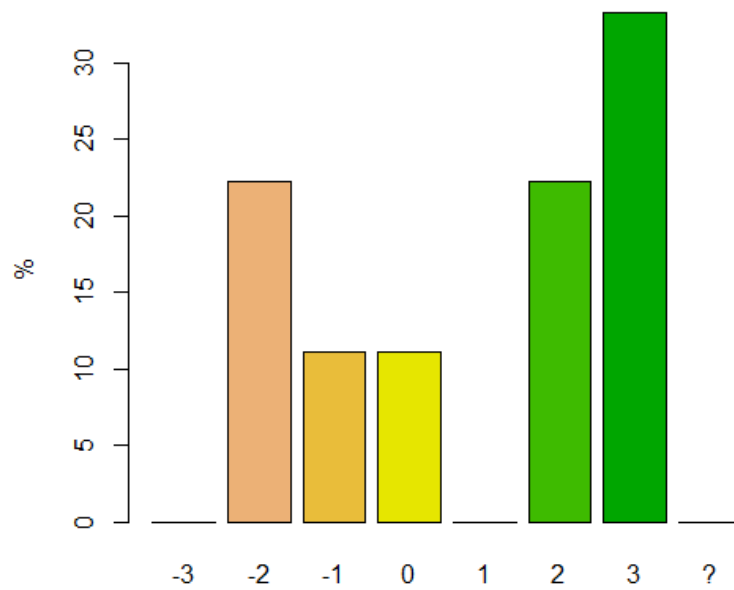
«Дисципліни вільного вибору в цілому викладаються на належному професійному рівні»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	22,22	0	11,11	0	0	22,22	11,11	33,33

33,33% опитаних у тій чи іншій мірі не погоджуються з цим твердженням, тобто вважають, що дисципліни вільного вибору в цілому не викладаються на належному професійному рівні. Ще 33,33% респондентам важко дати відповідь на це запитання.

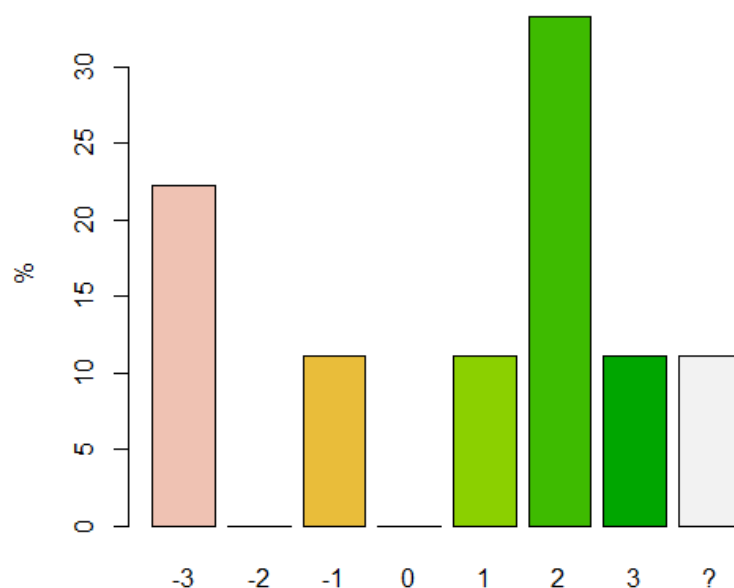
«Обов'язкові навчальні дисципліни викладаються на належному професійному рівні»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	0	22,22	11,11	11,11	0	22,22	33,33	0

33,33% опитаних у тій чи іншій мірі не погоджуються з цим твердженням, тобто вважають, що обов'язкові навчальні дисципліни не викладаються на належному професійному рівні.

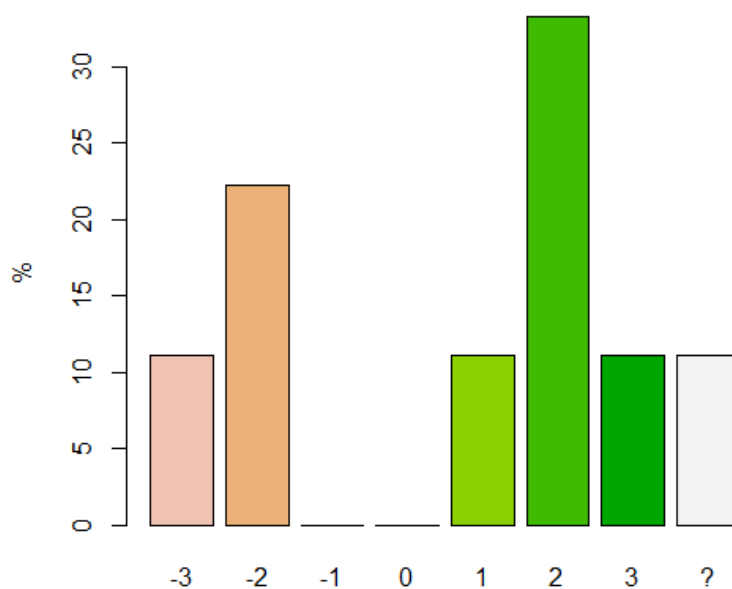
«Розклад занять є зручним для Вас»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	22,22	0	11,11	0	11,11	33,33	11,11	11,11

33,33% опитаних у тій чи іншій мірі не погоджуються з цим твердженням.

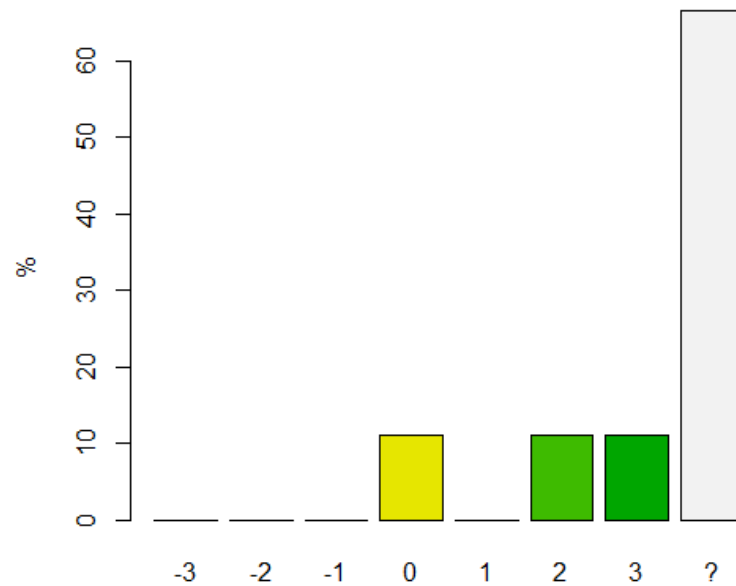
«Освітня програма містить достатню кількість дисциплін для підготовки до викладацької діяльності за спеціальністю»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	22,22	0	0	11,11	33,33	11,11	11,11

33,33% опитаних у тій чи іншій мірі не погоджуються з цим твердженням.

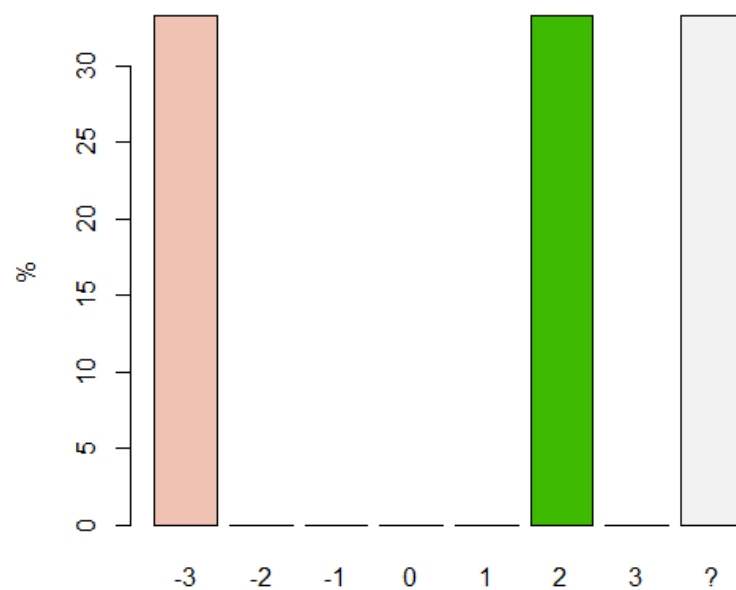
«Процедура оскарження результатів навчання є прозорою та зрозумілою»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	0	0	0	11,11	0	11,11	11,11	66,67

66,67% опитаним важко сказати або вони не знають про таке.

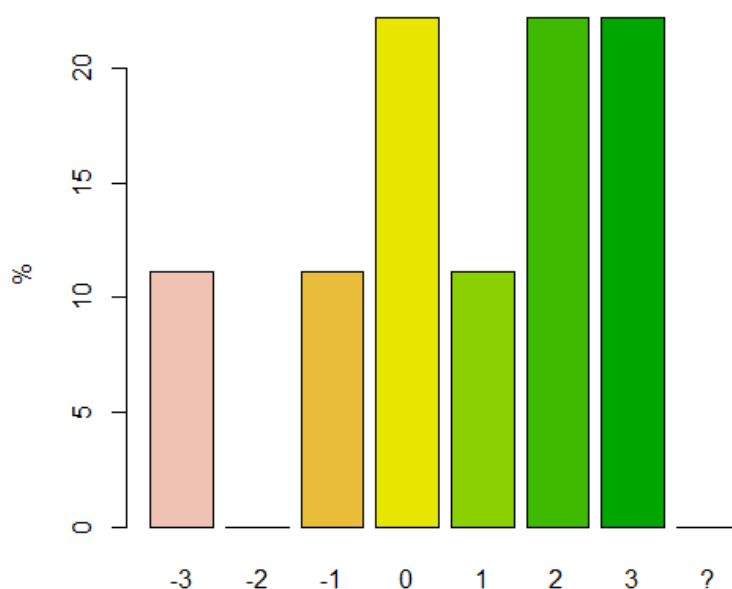
«Ви безпосередньо можете вплинути на перегляд та зміни у освітній програмі»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	33,33	0	0	0	0	33,33	0	33,33

Результат свідчить про досить негативну оцінку можливості залучення слухачів програми PhD до змін освітньої програми (33,33% респондентів не погоджуються з твердженням).

«Ви чітко поінформовані про підготовку до захисту та саму процедуру захисту дисертаційного проекту»

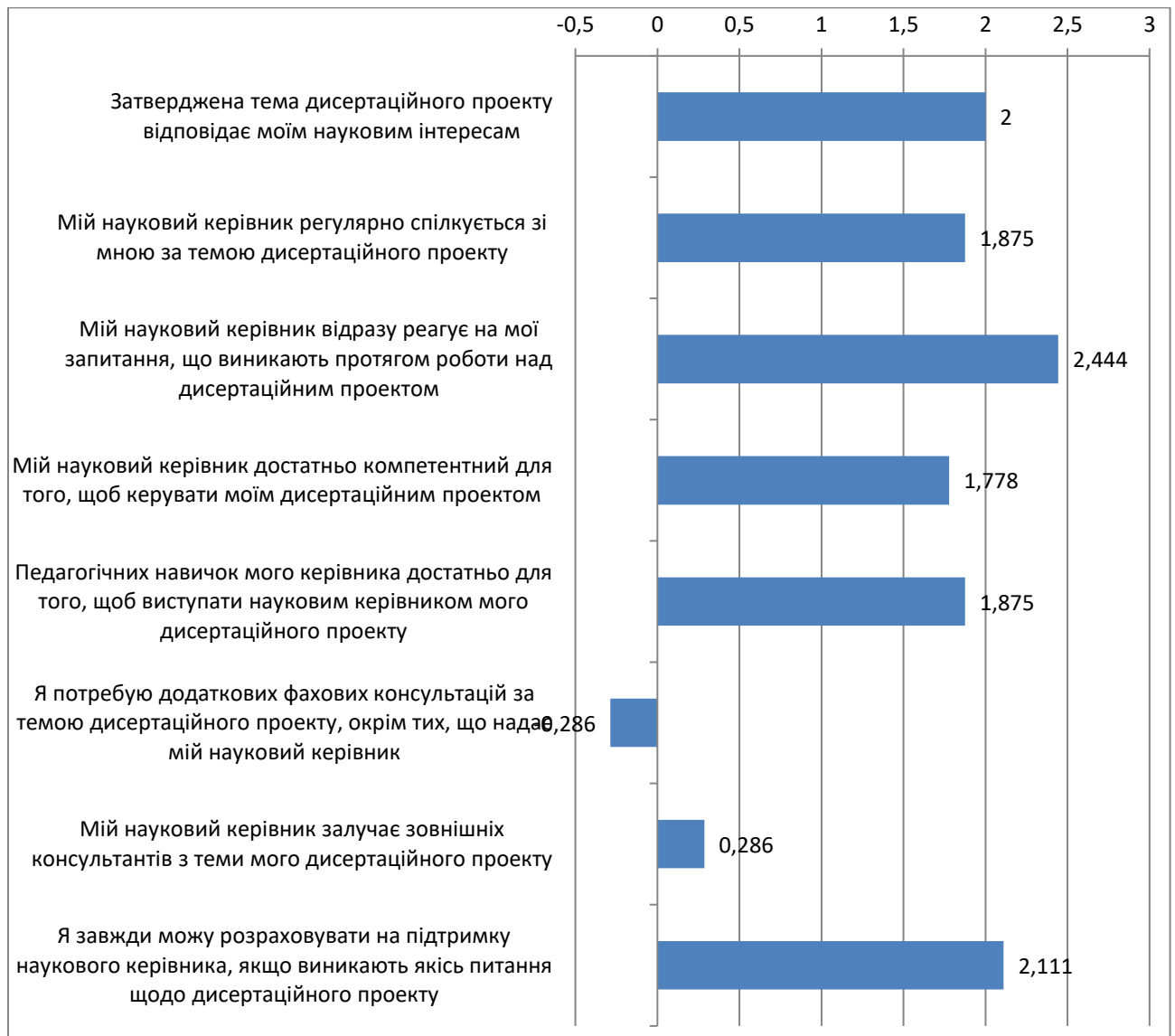

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	0	11,11	22,22	11,11	22,22	22,22	0

22,22% респондентів вважають, що вони не достатньо поінформовані про підготовку до захисту та саму процедуру захисту дисертаційного проекту.

Комунікація з науковим керівником

Цей блок присвячений оцінці рівня задоволеності комунікацією з науковим керівником. Середні оцінки по кожному запитанню даного блоку наведені на діаграмі нижче

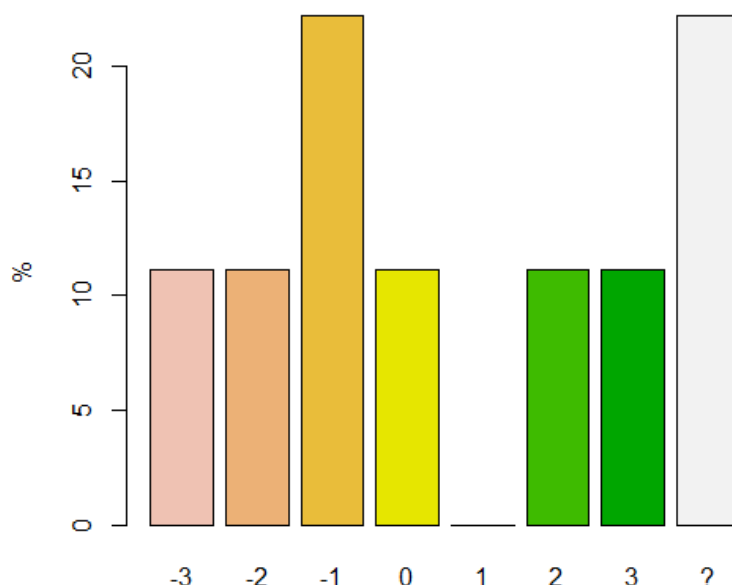

Слід зазначити, що одна з ознак даного блоку («Я *потребую додаткових фахових консультацій за темою дисертаційного проекту, окрім тих, що надає мій науковий керівник*») має частково негативний підтекст – чим більше значення середнього, тим більше студентів потребують додаткових консультацій. Показник у -0,286 говорить, про низьку потребу у зовнішніх консультантах, хоча таку можливість керівники і надають (наступна ознака з середнім 0,286)

Інші показники мають високе середнє значення (від 1,78 до 2,44) з максимальних +3, що говорить про високий у середньому рівень задоволеності комунікацією.

Розподіли ознак, середнє яких є меншим або дорівнює 1

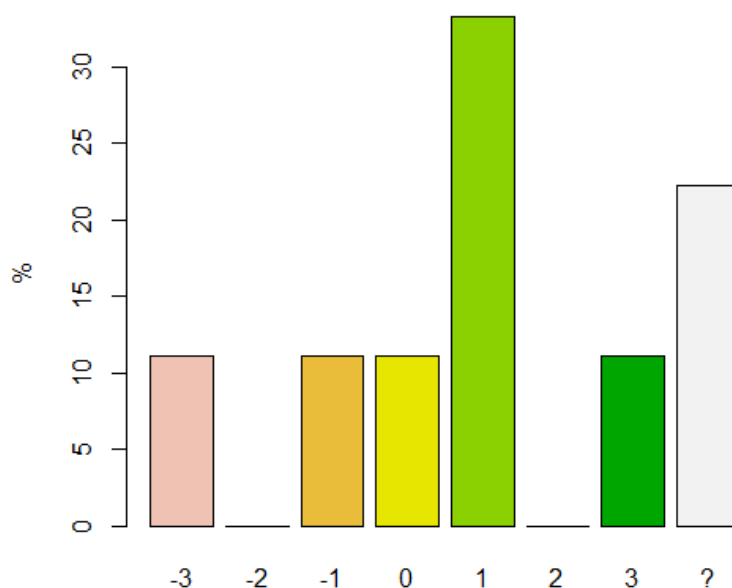
«Я потребує додаткових фахових консультацій за темою дисертаційного проекту, окрім тих, що надає мій науковий керівник.»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	11,11	22,22	11,11	0	11,11	11,11	22,22

Даний показник свідчить про те, що більшість респондентів (44,44%) не потребують додаткових фахових консультацій.

«Мій науковий керівник залучає зовнішніх консультантів з теми мого дисертаційного проекту»

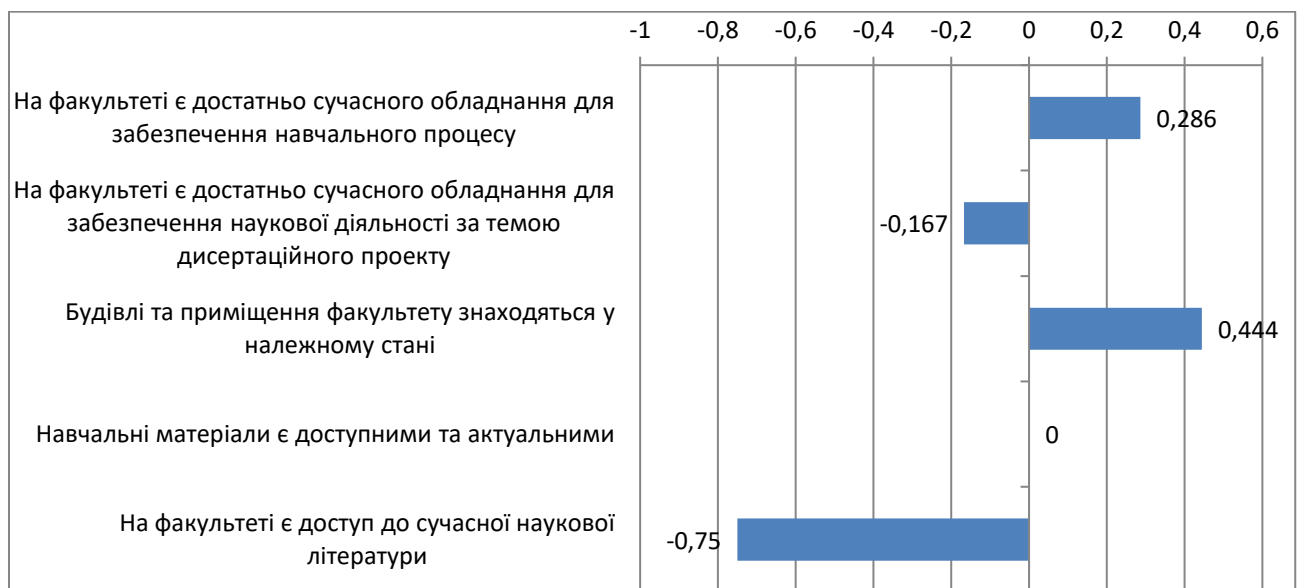

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	0	11,11	11,11	33,33	0	11,11	22,22

Більшість (44,44%) вважає, що керівник залучає зовнішніх консультантів, проте 22,22% - ні, а 22,22% респондентів взагалі важко визначитись з відповіддю.

Матеріальне забезпечення навчального процесу

Даний блок присвячений оцінці рівня матеріального забезпечення освітнього процесу та наукових досліджень слухачами PhD програм. Середні оцінки по кожному запитанню даного блоку наведені на діаграмі нижче

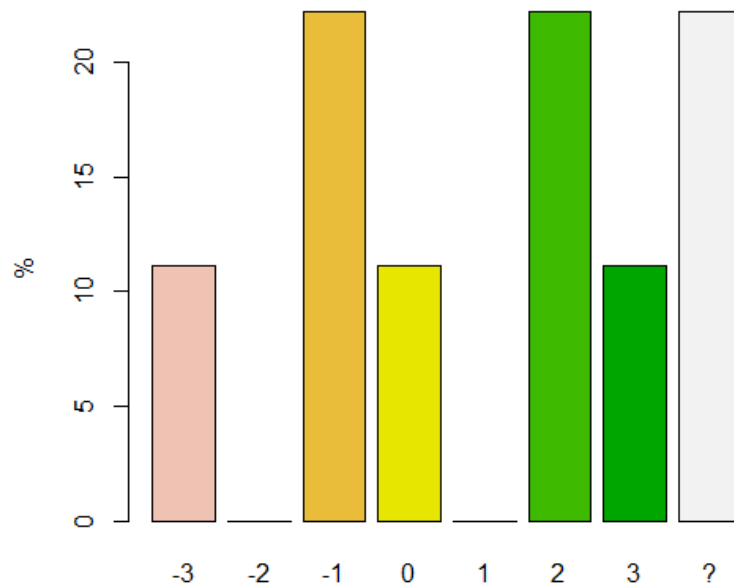

Частина показників даного блоку мають додатне значення, хоча і досить мале, до 0,44. Але присутні запитання, де середня відповідь є негативною або 0. Це говорить про дуже низький рівень забезпечення.

Розподіли ознак, середнє яких є меншим або дорівнює 1

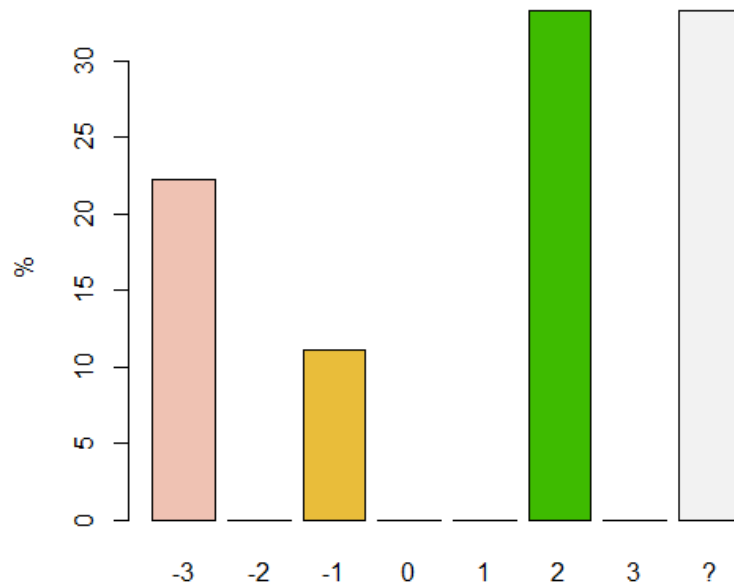
«На факультеті є достатньо сучасного обладнання для забезпечення навчального процесу»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	0	22,22	11,11	0	22,22	11,11	22,22

33,33% респондентів зазначили про недостатність сучасного обладнання для навчання на факультеті. Ще 22,22% респондентам важко сказати достатньо чи ні.

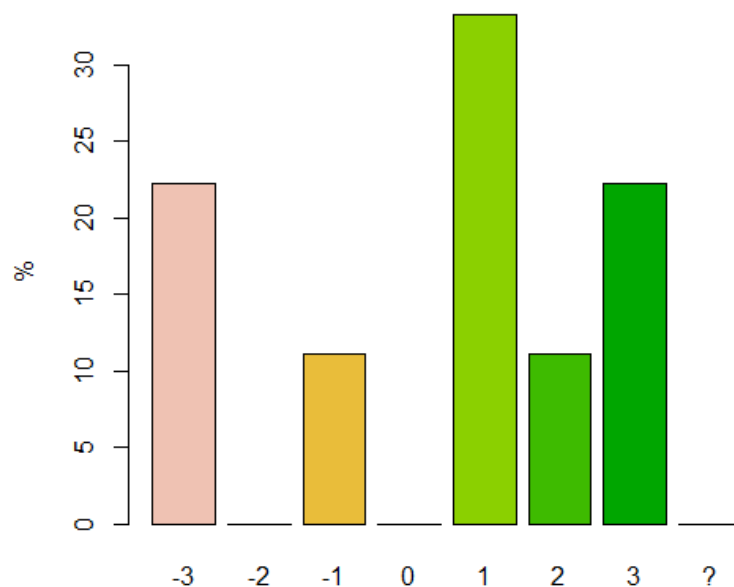
«На факультеті є достатньо сучасного обладнання для забезпечення наукової діяльності за темою дисертаційного проекту»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	22,22	0	11,11	0	0	33,33	0	33,33

33,33% респондентів зазначили про недостатність сучасного обладнання для наукової діяльності на факультеті. Ще 33,33% респондентам важко сказати достатньо чи ні.

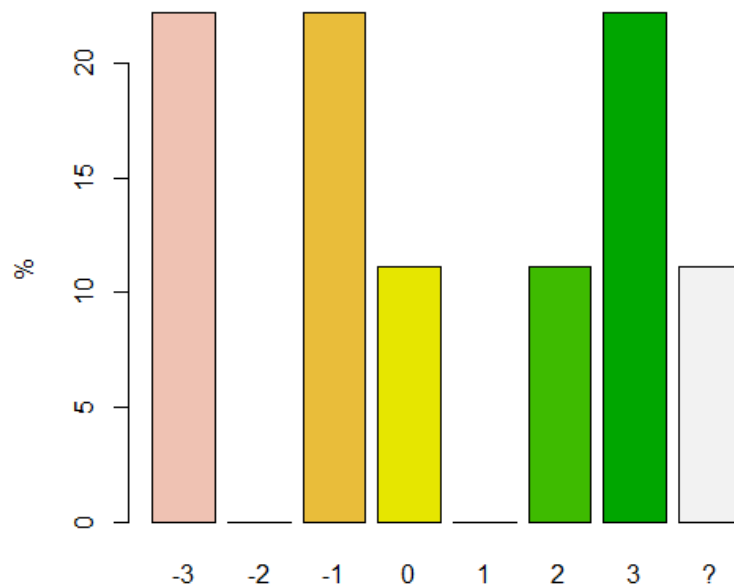
«Будівлі та приміщення факультету знаходяться у належному стані»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	22,22	0	11,11	0	33,33	11,11	22,22	0

33,33% респондентів зазначили про неналежний стан будівель та приміщень факультету.

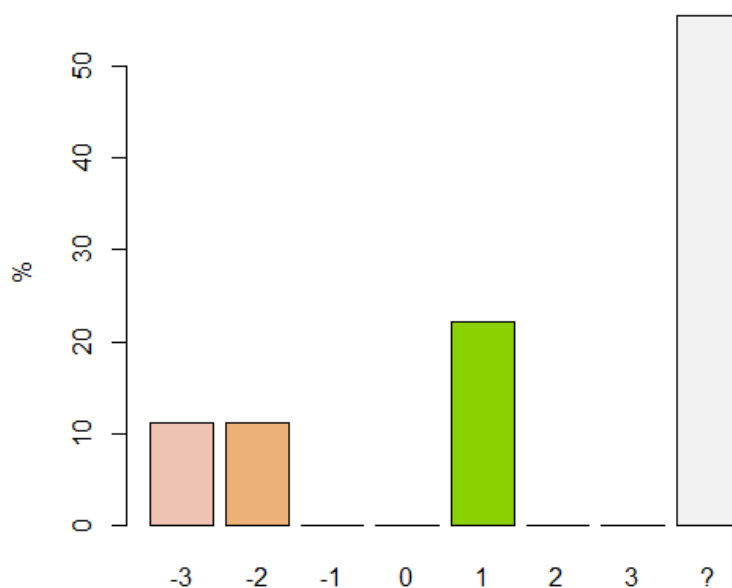
«Навчальні матеріали є доступними та актуальними»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	22,22	0	22,22	11,11	0	11,11	22,22	11,11

44,44% респондентів зазначили про недостатні можливості доступу та актуальність навчальних матеріалів.

«На факультеті є доступ до сучасної наукової літератури»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	11,11	0	0	22,22	0	0	55,56

22,22% респондентів зазначили про недостатню можливість доступу до сучасної наукової літератури. 22,22% зазначили, що на факультеті є доступ до сучасної наукової літератури. 55,56% респондентам важко сказати

Ймовірно мова головним чином йде про безкоштовний доступ до міжнародних журналів.

Академічна мобільність та апробація результатів

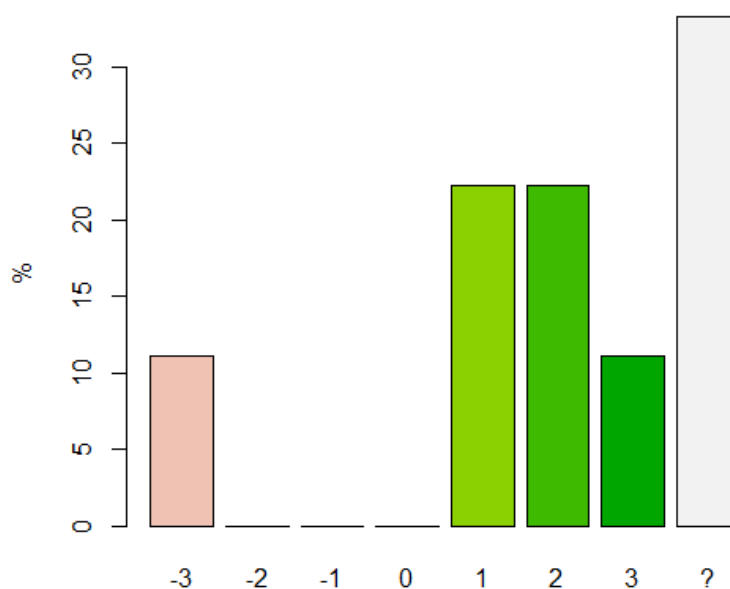
У блоці висвітлені можливості академічної мобільності респондентів та апробації результатів дисертаційного проекту, доступні саме завдяки навчанню на освітній програмі PhD. Середні оцінки по кожному запитанню даного блоку наведені на діаграмі нижче.

Помірні середні показники (тільки 2 показника більше за значення «2», решта – від 1 до 1,43) говорять про можливу наявність певних проблем, хоча це і не виражено чітко.

Розподіли ознак, середнє яких є меншим або дорівнює 1

«Навчання на програмі PhD дає мені можливість долучатись до наукових проектів в Україні»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	11,11	0	0	0	22,22	22,22	11,11	33,33

11,11% респондентів дали негативну відповідь на це запитання.

Академічна доброчесність та конфліктні ситуації

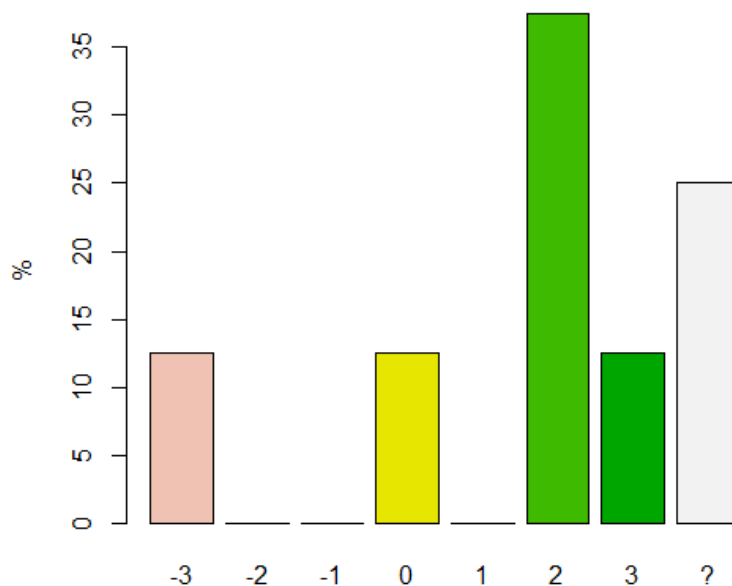
Даний блок показує оцінку рівня забезпечення умов академічної доброчесності та вирішення конфліктних ситуацій. Середні оцінки по кожному запитанню даного блоку наведені на діаграмі нижче

2 ознаки цього блоку мають низькі середні значення, а запитання «Я поінформований про процедуру врегулювання конфліктних ситуацій у межах університету (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, суперечності з науковим керівником)» має виражене негативне значення. Позитивні відповіді більше стосуються запитань академічної доброчесності своєї та наукового керівника.

Розподіли ознак, середнє яких є меншим або дорівнює 1

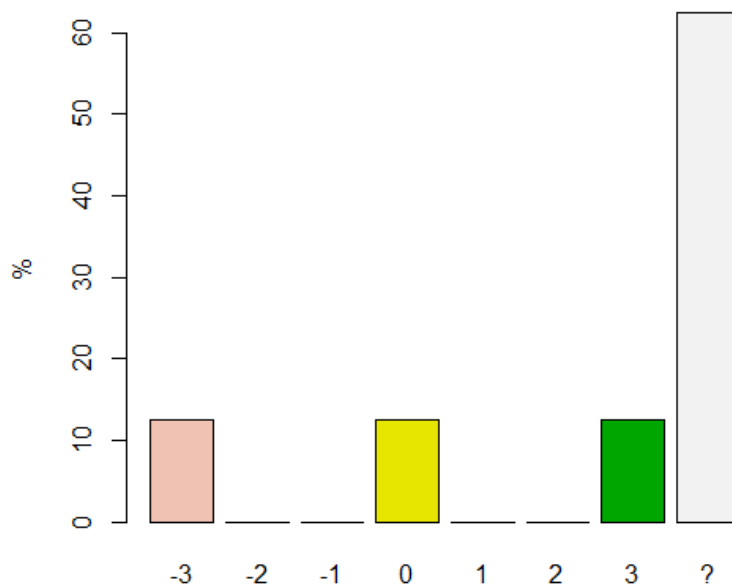
«Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у моїй професійній діяльності»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	12,5	0	0	12,5	0	37,5	12,5	0

12,5% респондентів дали різко негативну відповідь на це запитання.

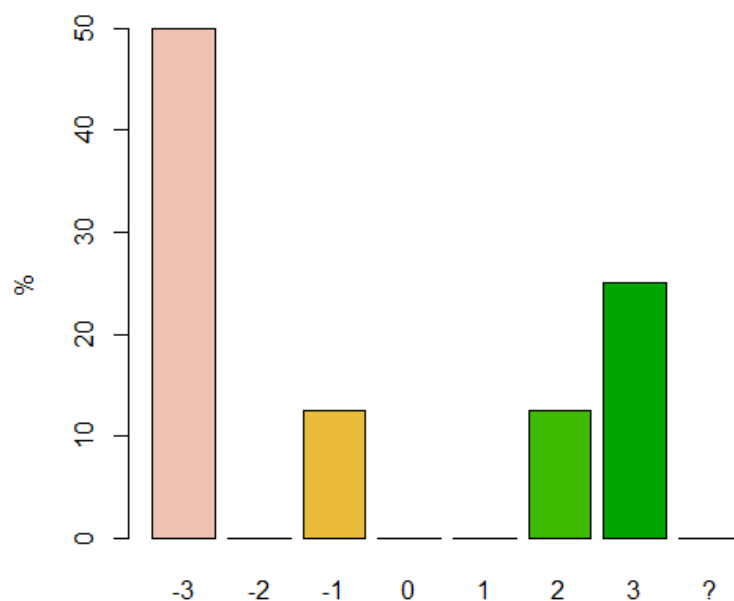
«Мій науковий керівник має доступ до програм перевірки на плагіат»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	12,5	0	0	12,5	0	0	12,5	62,5

12,5% респондентів дали різко негативну відповідь на це запитання. Для 62,5% респондентів було важко дати однозначну відповідь на це запитання.

«Я поінформований про процедуру врегулювання конфліктних ситуацій у межах університету (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, суперечності з науковим керівником)»

	Зовсім не погоджуюсь	Головним чином не погоджуюсь	Швидше не погоджуюсь	Рівною мірою погоджуюсь та ні	Швидше погоджуюсь	Головним чином погоджуюсь	Повністю погоджуюсь	Важко сказати
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3	?
%	50	0	12,5	0	0	12,5	12,5	0

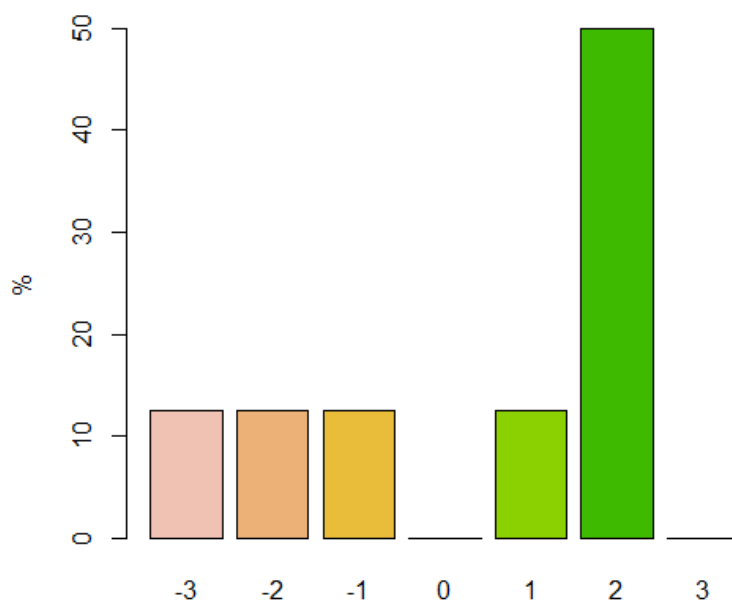
50% респондентів дали різко негативну відповідь на це запитання, 12,5% - швидше негативну. Це говорить про низький рівень поінформованості слухачів з цього питання.

Загальне враження про освітню програму

У підсумку дослідження респонденти відповідали на запитання стосовно загального враження про навчання на освітній програмі, очікувань та планів щодо завершення навчання.

Наскільки Ви у цілому задоволені навчанням на даній освітній програмі PhD?

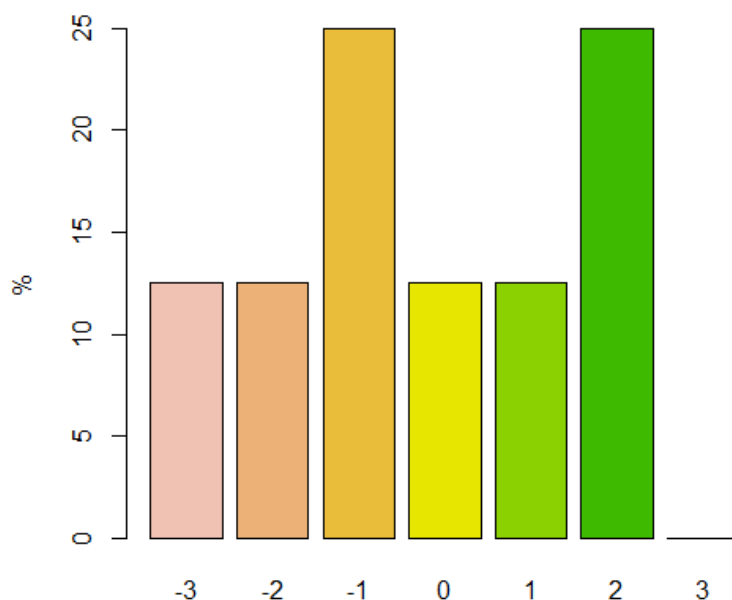

	Зовсім не задоволені й(а)	Головним чином не задоволені й(а)	Швидше не задоволені й(а)	Рівною мірою задоволені й(а) та ні	Швидше задоволені й(а)	Головним чином задоволені й(а)	Повністю задоволені й(а)
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3
%	12,5	12,5	12,5	0	12,5	50,00	0

Середнє значення відповідей на це запитання дорівнює 0,375.

Розподіл має лівий скіс. 37,5% респондентів дали негативну відповідь.

Наскільки виправдались Ваші очікування щодо навчання на даній освітній програмі PhD?

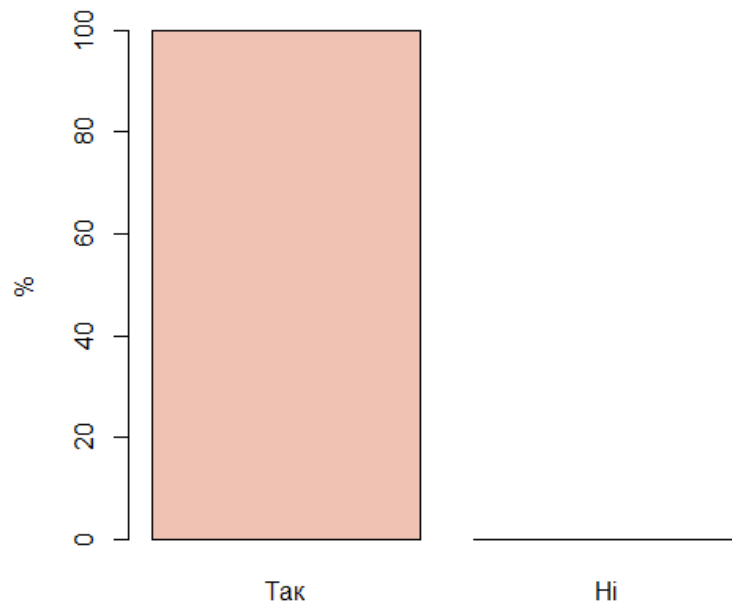

	Зовсім не виправдались	Головним чином не виправдались	Швидше не виправдались	Рівною мірою виправдались та ні	Швидше виправдались	Головним чином виправдались	Повністю виправдались
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3
%	12.5	12.5	25	12.5	12.5	25	0

Середнє значення відповідей на це запитання дорівнює -0,25.

Слабкий лівий скіс діаграми розподілу відповідей на це запитання (50% негативних відгуків та відсутність повністю позитивних відповідей) говорить про те, що головним чином очікування стосовно навчання на освітній програмі PhD не виправдались.

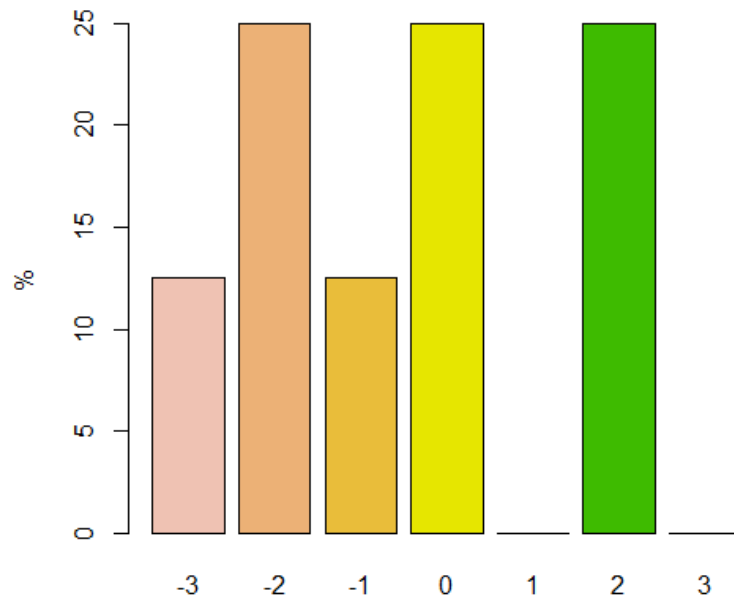
Чи плануєте Ви успішно завершити навчання на програмі PhD?

На це запитання ствердну відповідь дали всі 100% опитаних.

Чи порекомендуєте Ви навчання на цій програмі або співпрацю у рамках програми своїм друзям, знайомим, колегам та ін.?

Одним з останніх у анкеті було запитання про те, чи готові респонденти порекомендувати навчання на освітніх програмах PhD своїм знайомим, друзям, колегам.

	Точно не порекомендую	Головним чином не порекомендую	Швидше не порекомендую	Рівною мірою порекомендую та ні	Швидше порекомендую	Головним чином порекомендую	Точно порекомендую
Значення	-3	-2	-1	0	1	2	3
%	12,5	25	12,5	25	0	25	0

Середнє значення відповідей на це запитання дорівнює -0,5

Як видно з діаграми та ряду розподілу відповідей, схильних до того, щоб порекомендувати навчання на програмі PhD виявилось всього 25% респондентів, проти 50% тих, хто схильний не рекомендувати навчання.

Висновки

Проведене дослідження дозволило виявити низку недоліків функціонування освітньої програми PhD з точки зору оцінки її слухачами.

Серед серйозних недоліків, на думку слухачів освітньої програми, виявлених протягом аналізу результатів, є:

невідповідність переліку та змісту обов'язкових дисциплін меті освітньої програми

неналежне викладання дисциплін за вибором

низький рівень залученості студентів до змін освітньої програми;

низький рівень забезпечення сучасним обладнанням для наукової діяльності за темою дисертаційного проекту

низький рівень доступності до актуальних навчальних матеріалів та наукової літератури

низька поінформованість про процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах університету

мала можливість доступу наукових керівників до програм перевірки на плагіат.

Слухачі схильні не рекомендувати цю освітню програму для навчання та засвідчують не задоволеність навчання на ній.

Подібні дослідження є сенс проводити щороку з метою моніторингу стану задоволеності освітньою програмою її слухачами як стейкхолдерами.